

Брюксел, 12.12.2017г.
COM(2017) 737 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА И ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

в съответствие с член 21, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 258/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за изпълнение на член 10 от Протокола на Организацията на обединените нации срещу незаконното производство и трафика с огнестрелни оръжия, техните части и компоненти и боеприпаси, допълващ Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу транснационалната организирана престъпност („Протокол за огнестрелните оръжия“), и за установяване на разрешения за износа и мерки за вноса и транзита на огнестрелни оръжия, техни части и компоненти и боеприпаси

{SWD(2017) 442 final}

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. КОНТЕКСТ

- (1) След като бъдат законно произведени, огнестрелните оръжия могат да се използват в продължение на много години. При отсъствие на подходящи мерки те лесно могат да бъдат отклонени от законните канали и продадени контрабандно от една конфликтна зона в друга или насочени към средите на организираната престъпност и тероризма. Ето защо тяхното използване е основен елемент на терористичните дейности и в по-общ план — на повечето престъпни дейности, като често е една от техните характеристики.
- (2) Пълната проследимост на законната търговия е условие за осъществяването на борбата с трафика с огнестрелни оръжия, която предполага тясно сътрудничество между компетентните органи на международно равнище. За тази цел към Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу транснационалната организирана престъпност е изготвен протокол („Протоколът за огнестрелните оръжия“), чийто акцент е поставен върху предотвратяването на незаконното производство и трафика с огнестрелни оръжия, техните части и компоненти и боеприпаси. Член 10 от него цели, по-специално, да се насърчи, улесни и засили сътрудничеството на световно равнище за премахване на трафика на оръжия и за въвеждане на административни механизми за ефективен контрол върху производството, маркирането, вноса и износа на огнестрелни оръжия.
- (3) Що се отнася до малките оръжия и леките военни въоръжения, общата политика на Европейския съюз се основава на стратегията, приета от Европейския съвет през 2005 г.¹. В областта на огнестрелните оръжия за граждански цели Европейският съюз прие Директива 91/477/ЕИО относно контрола на придобиването и притежаването на оръжие с цел да се установят общи правила относно притежаването и използването на огнестрелни оръжия за законни граждански цели в рамките на единния пазар². От това следва, че Съюзът разполага с изключителната компетентност да сключва международни

¹ Стратегията на ЕС за борба с незаконното натрупване и трафика на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и боеприпаси за тях от 16 декември 2005 г.

² Директива 91/477/ЕИО на Съвета от 18 юни 1991 г. относно контрола на придобиването и притежаването на оръжие, ОВ L 256, 13.9.1991 г., стр. 51, изменена с Директива (ЕС) 2017/853 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г. за изменение на Директива 91/477/ЕИО на Съвета относно контрола на придобиването и притежаването на оръжие, ОВ L 137, 24.5.2017 г., стр. 22.

споразумения по въпроси, които засягат вътрешната му компетентност. По тази причина, за да може да се ратифицира Протоколът за огнестрелните оръжия³ и да се осигури тяхната проследимост по външните граници на Европейския съюз, се наложи да бъде приет Регламент (ЕС) № 258/2012⁴.

- (4) Общата стратегическа цел за борба с трафика на огнестрелни оръжия за граждански цели беше превърната в конкретни задачи⁵:
- да се гарантира хармонизирано прилагане на разпоредбите на Регламента във всички държави членки в съответствие с член 10 от Протокола за огнестрелните оръжия;
 - да се допринесе за по-добро проследяване на огнестрелните оръжия в международната търговия (т.е. между точката на износ и точката на внос) с цел да се подобри информацията за националните органи и да им се позволи да се борят по-ефективно с трафика чрез засилване на превенцията и правоприлагането;
 - да се подобри обменът на информация между националните органи с цел улесняване на сътрудничеството при проследяването на огнестрелните оръжия и техния контрол, предотвратяването и разследването на евентуални случаи на отклоняване от законния пазар.
- (5) Към тях се добавя четвърта не толкова ясно формулирана задача, която засяга възможните въздействия, които Регламент (ЕС) № 258/2012 би могъл да има върху улесняването на законните международни сделки. В това отношение е целесъобразно да се отбележи стабилният ръст на производството на оръжия (предимно боеприпаси) и на техния износ в условията на силно концентриран пазар (големите предприятия съставляват 4,8 % от общия брой на предприятията и 78,8 % от общия оборот). За сметка на това пазарният дял на европейския износ на оръжия се е влошил, но този спад няма връзка с влизането в сила на Регламента.

³ Решение 2014/164/ЕС на Съвета от 11 февруари 2014 г. относно сключването от името на Европейския съюз на Протокола срещу незаконното производство и трафик с огнестрелни оръжия, техни части и компоненти и боеприпаси към Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу транснационалната организирана престъпност, ОВ L 89, 25.3.2014 г.

⁴ Регламент (ЕС) № 258/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за изпълнение на член 10 от Протокола на Организацията на обединените нации срещу незаконното производство и трафика с огнестрелни оръжия, техните части и компоненти и боеприпаси, допълващ Конвенцията на Организацията на обединените нации срещу транснационалната организирана престъпност („Протокол за огнестрелните оръжия“), и за установяване на разрешения за износа и мерки за вноса и транзита на огнестрелни оръжия, техни части и компоненти и боеприпаси, ОВ L 94, 30.3.2012 г., стр. 1—15.

⁵ Произтичащи от извършеното през 2010 г. проучване на въздействието (SEC(2010) 662 final) и от окончателно приетия текст.

1.2. ОСНОВНИ РАЗПОРЕДБИ НА РЕГЛАМЕНТА

- (6) За да се постигнат тези цели, в Регламента износът на огнестрелни оръжия за граждански цели подлежи на изискване за издаване на разрешение. Държавите могат да използват единна процедура за едновременния износ на оръжия за военни⁶ и граждански цели. Компетентните органи разполагат със срок от не повече от 60 работни дни, за да отговорят на заявленията.
- (7) За да направят това, те трябва да проверят дали заявителят има разрешение за внос в третата държава на местоназначение и, когато е приложимо, в трети държави на транзит (държавите могат да решат да се задоволят с мълчаливо съгласие за транзит).
- (8) Държавите членки трябва да осигурят подходящо административно сътрудничество по отношение на отказите, спирането на действието или изменението на разрешенията, за да се избегнат случаите на заобикаляне и различното третиране.
- (9) Износителят трябва да предостави на компетентния орган на държавата членка всички необходими удостоверителни документи, които при необходимост трябва да са преведени.
- (10) Възможно е прилагането на опростени процедури при временен износ, по-специално за ловци или лица, занимаващи се със спортна стрелба.
- (11) Данните, свързани с огнестрелните оръжия, разрешенията за износ и техните получатели трябва да се съхраняват за срок не по-малък от 20 години.
- (12) Санкциите, приложими за нарушения на Регламента, трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи.

1.3. ЦЕЛИ НА ОЦЕНКАТА И МЕТОДОЛОГИЯТА

- (13) Целта на оценката беше да се определи дали действащите процедури и установените с Регламента разпоредби са постигнали очакваните резултати по ефективен начин и дали все още са актуални. Тази оценка може да доведе, ако е целесъобразно, до установяването на възможни варианти за отговор на

⁶ За да изпълнят задълженията си по Обща позиция 2008/944/ОВППС от 8 декември 2008 г., определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване.

установените предизвикателства при отчитане на заключенията от последващо проучване на въздействието.

- (14) Оценката се основа на обмена и консултациите с различни участници: компетентните национални органи (по-специално Координационната група по износа на огнестрелни оръжия, създадена с член 20 от Регламента), представители на сектора, представители на ползвателите на огнестрелни оръжия, други експерти. Освен това от 1 март до 26 май 2017 г. Комисията организира обществена консултация в интернет.
- (15) Беше възложена оценка на външен изпълнител⁷, която се основаваше на документални източници (статистически данни, нормативни текстове, свободно достъпни лични данни, доклади и проучвания в интернет и информация, предоставена от заинтересованите страни), подробно онлайн проучване и 48 задълбочени интервюта. Проучвания на казуси от практиката в десет представителни държави членки позволиха да се анализират по-подробно някои основни въпроси. Беше проведена консултация с държавите членки относно заключенията от проучването с цел да се избегнат евентуални отнасящи се до тях фактически грешки.

2. ПРИЛАГАНЕ НА РЕГЛАМЕНТА

- (16) Регламент (ЕС) № 258/2012 е пряко приложим в държавите членки от датата на публикуването му и не изисква транспониране. От събраната информация става ясно, че при неговото прилагане държавите членки са следвали различни подходи. Някои от тях са въвели промени в националното си законодателство, включително пряко позоваване на Регламента, докато други не са променяли съществуващото законодателство, а само са адаптирали своите процедури и практики посредством административни актове.
- (17) Като цяло държавите членки прилагат определенията от Регламента правилно, поне отчасти, до голяма степен поради съответствието им с определенията на вече транспонираната Директива 91/477/ЕИО за огнестрелните оръжия.
- (18) Изглежда, че нито една държава не прилага правилата и процедурите на Регламента за сделки, оръжия или лица извън неговото приложно поле. За сметка на това практиката може да е друга, по-специално по отношение на

⁷ Оценка на прилагането на Регламент (ЕС) № 258/2012, Ernst & Young, SIPRI, 2017 г.

дезактивирани или предупредителните оръжия⁸. Освен това компетентните органи изпитват съществени трудности при определянето на гражданския или военния характер на огнестрелните оръжия (по-специално оръжията от категория CO1)⁹ въз основа на техните технически характеристики.

- (19) Органите, които отговарят за издаването на разрешения за износ, се различават значително в отделните държави членки. В 12 държави членки в процедурите за издаване на лицензи за износ ефективно участват няколко органа¹⁰.
- (20) Тъй като Регламентът оставя на държавите възможността да избират начините за подаване на заявления за издаване на разрешение, при тях също има разлики. Използването на електронни документи води до различни резултати. В някои държави цифровизирането на процедурите изглежда се прилага успешно¹¹, докато в други честите промени в електронната система за издаване на лицензи налагат значителна тежест върху предприятията.
- (21) 14 държави членки и регион Валония са избрали единна процедура за издаване на разрешения за износ, като редът и условията за нейното прилагане се различават значително в различните държави¹².
- (22) Почти всички държави членки прилагат опростени процедури за ловците и лицата, занимаващи се със спортна стрелба, от които не се изисква да представят разрешения за износ в предвидените в Регламента случаи. Външният оценител обаче счита, че разпоредбите на Регламента относно опростените процедури не се спазват по систематичен начин, по-специално за реекспорта след временен внос или съхраняване във временен склад, както и когато от ловците или лицата,

⁸ Австрия, Германия, Естония, Испания, Литва, Словения, Словакия, Финландия, Франция, Унгария. За другите държави членки няма налична информация.

⁹ В списък CO1 са включени гладкоцевни оръжия с калибър по-малък от 20 mm, други въоръжения и автоматични оръжия с калибър 12,7 mm или по-малък и принадлежности.

¹⁰ България, Гърция, Естония, Ирландия, Испания, Италия, Литва, Малта, Нидерландия, Португалия, Румъния и Унгария.

¹¹ Системата SIGMA (Интегрирана система за управление на движението на оръжия), която е финансирана от специалистите в сектора, позволява обмен на информация между националните органи и специалистите относно трансферите в рамките на ЕС и извън него.

¹² Процедурата може да варира от обикновено искане на становището на друго засегнато министерство до прилагането на една и съща процедура за всички огнестрелни оръжия (за граждански и военни цели), през използването на единен формуляр (или уебсайт) за подаване на заявление за издаване на разрешение за получаването на двата вида лицензи.

занимаващи се със спортна стрелба, се изискват разрешения за износ, които не са предвидени в Регламента.

- (23) Регламентът дава на държавите членки възможност да се задоволят с мълчаливото съгласие на третата държава на транзит, за да опростят много стриктната процедура, която е предвидена в Протокола (писмено уведомление за въздържане от възражение). Тринадесет държави членки прилагат принципа на мълчаливо съгласие; също толкова изискват писмено споразумение.
- (24) Наличието на данни за извършено престъпно деяния в съдебното досие обикновено е причина за отказ за издаване на лиценз за износ. Свидетелство за съдимост обаче не се изисква систематично и по нищо не личи, че наличието на данни за извършено престъпно деяния винаги се проверява в националния регистър за съдимост, или още по-малко в регистрите за съдимост на другите държави членки.
- (25) 14 % от запитаните национални органи посочват, че вече са отказвали да издадат разрешение за износ (за много малка част от общия годишен брой заявления). Във връзка с обмена на информация относно отказите за издаване на разрешение 21 национални органа посочват, че използват онлайн системата „Износ на конвенционални оръжия“ на групата COARM не толкова, за да публикуват уведомленията за откази, колкото за да проверяват отказите, издадени от други държави членки. По принцип за комуникация и обмен на информация между държавите членки се използват много разнообразни канали.
- (26) Редът и условията за съхраняване на данните са много разнородни, като минималният срок на съхраняване понякога не достига 20-те години, които се изискват съгласно Регламента¹³.
- (27) В Регламента се предвижда при наличието на подозрения държавите членки да изискват от третата държава на внос да потвърди получаването на изнесените огнестрелни оръжия. Единадесет държави членки обаче никога не изискват такова потвърждение, включително двама от основните износители (Франция, Обединеното кралство). За разлика от това други големи износители изискват потвърждение в 100 % от случаите. Тези два вида системни практики повдигат въпроси, свързани с оценката на заявлението за всеки отделен случай.
- (28) При внос почти всички държави членки осигуряват маркировка в съответствие с изискванията на Протокола, което позволява да се установи първата държава на внос в рамките на Европейския съюз, в допълнение към уникалната маркировка,

¹³ В 9 държави членки според външния оценител.

която се изисква от Директива 91/477/ЕИО, като само една от тях (Нидерландия) прилага по-малко рестриктивен подход и в момента на пускането на пазара, както позволява Регламентът, се задоволява с уникалната маркировка, указваща само държавата на производство.

- (29) И накрая, Комисията отбелязва трудностите, които среща при събирането на информация, и често непоследователния характер на предоставените от държавите членки данни, включително за целите на изготвянето на настоящия доклад.

3. ЗАКЛЮЧЕНИЯ ОТ ОЦЕНКАТА

3.1. ЦЕЛЕСЪОБРАЗНОСТ

- (30) Оценката показва, че предвидените в Регламента цели и мерки като цяло са адекватни. Международният трафик на огнестрелни оръжия продължава да предизвиква сериозна загриженост. Хармонизираният контрол върху вноса на огнестрелни оръжия в митническата територия остава приоритет, като целта е да се регулират условията за законна търговия. По отношение на износа Регламентът изцяло запазва своята целесъобразност¹⁴, без съмнение понастоящем дори в по-голяма степен, отколкото в момента на приемането му, предвид политическата нестабилност и въоръжените конфликти в множество държави, разположени в близост до Европейския съюз.
- (31) Единствено европейски регламент е в състояние да гарантира хармонизирано прилагане на правилата във всички държави членки в съответствие с член 10 от Протокола за огнестрелните оръжия. Заинтересованите страни са съгласни, че нехармонизиран подход би възпрепятствал ефективната борба на правоприлагащите органи срещу трафика на оръжия. Освен това сега повече от всякога са необходими правила за обмен на информация между органите за целите на разузнаването, анализа на риска и за гарантиране на еднакво тълкуване на правилата за внос и износ на огнестрелни оръжия на митническата територия на Европейския съюз.
- (32) Всички заинтересовани страни считат, че определенията от Регламент (ЕС) № 258/2012 като цяло са целесъобразни. Редът и условията на процедурите за контрол на износа също изглеждат подходящи предвид тяхната цел и чувствителния характер на разглежданите стоки.

¹⁴ По-специално за държавите, които все още не са ратифицирали Протокола (Германия, Ирландия, Люксембург, Малта, Обединеното кралство, Франция).

- (33) Разпоредбите, с които на компетентните органи се предоставя възможност за избор, обаче представляват слабост на Регламента, чието прилагане и тълкуване по принцип трябва да се уеднакви.
- (34) Що се отнася до вноса, с Регламента не се установява хармонизирана система за издаване на лицензи за внос и следователно той не е от особено значение в това отношение. Същото важи и за реда и условията на транзитно преминаване в рамките на Европейския съюз, които се уреждат от митническото законодателство.

3.2. ЕВРОПЕЙСКА ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ И УСТОЙЧИВОСТ НА ИНТЕРВЕНЦИЯТА

- (35) Регламентът даде възможност на Европейския съюз като цяло да ратифицира Протокола на ООН за огнестрелните оръжия. Така бяха запълнени съществуващите правни пропуски, които може да бъдат използвани от лица с престъпни намерения. Въпреки че според повечето заинтересовани страни евентуална отмяна на Регламента не би имала значителен ефект, никой не счита такава отмяна за желателна. От своя страна Комисията счита, че евентуална отмяна на Регламента би довела до дерегулация на износа на огнестрелни оръжия за граждански цели и до засилване на разнородността на националните практики и правила в областта на издаването на лицензи за внос и износ.
- (36) За сметка на това при регулаторната и административната среда продължава да съществува голяма разнородност поради недостатъчната яснота на някои разпоредби, сложността при съчетаването с други инструменти, свободата на действие, с която разполагат държавите членки по отношение на административните процедури, оценката на заявленията за издаване на разрешение, признаването или непризнаването на мълчаливото съгласие на трети държави на транзит, както и общия характер на разпоредбите в областта на обмена на информация и административното сътрудничество. Тъй като не участва в обмена на информация относно отказите за издаване на разрешение, Комисията не е в състояние да осъществява наблюдение на европейско равнище и да предупреждава компетентните органи в случай на разминаване в подхода между тях. В резултат на това за износителите все още не се прилага действително уеднаквена система за контрол на износа.
- (37) От оценката става ясно също така, че при приемането на Регламента вече са съществували множество правила и че в редица държави членки националните процедури не са претърпели съществени промени.

- (38) Що се отнася до вноса и транзита, правилата, процедурите и механизмите за проверките попадат в приложното поле на митническото регулиране, а не на Регламента¹⁵, което обяснява липсата на добавена стойност в това отношение.

3.3. ЕФЕКТИВНОСТ

- (39) Сравнението между положението през 2010 г. и положението в момента показва, че всички държави членки са постигнали напредък по единното прилагане на Протокола. Разпоредбите на Регламента са били полезни, за да се гарантира наблюдението на движението на огнестрелните оръжия по външните граници на ЕС.
- (40) Хармонизирането обаче все още е непоследователно.
- (41) Целта на Регламента беше по-специално да се въведе ясно разграничение между оръжията за военни¹⁶ и оръжията за граждански цели при процедурите за износ, внос или транзит. Голяма част от държавите членки обаче считат, че единната процедура им позволява да прилагат една и съща процедура и едни и същи критерии за целия износ на оръжие както за граждански, така и за военни цели, вместо, каквато всъщност е целта, по изключение да се прилага един и същи административен подход към операция за едновременен износ на оръжия за граждански и военни цели.
- (42) Липсата на разпоредба относно маркирането при износа на дезактивирани или предупредителни оръжия прави проследяването им невъзможно. От друга страна, проследимостта на пратките не е гарантирана при операциите за транзитно преминаване през митническата територия на Европейския съюз (тя попада в обхвата на митническото регулиране, а не на Регламента).
- (43) Що се отнася до срока на съхраняване на данните, според външния оценител девет държави членки изглежда не спазват минималния срок от 20 години, което възпрепятства създаването на подробен архив за проследяване движението на огнестрелните оръжия. Освен това разнородните практики в националните системи за регистриране на данни (липса на единен национален регистър)

¹⁵ В анализ на Комисията, озаглавен „Заклучения относно силните страни, пропуските, слабостите в митническото законодателство, процедурите и практиките за контрол на риска, свързани с незаконния трафик на огнестрелни оръжия — PCA Firearms, април 2017 г. — TAXUD/B2/031/2017 — LIMITE“ се подчертава „системната тенденция“ на държавите членки да третират превоза на огнестрелни оръжия като всеки друг транзитен товар, без никакво задължение да се посочи, че стоката е била получена и че процедурата по транзит може да приключи.

¹⁶ Обхванати от правилата на Общата позиция 2008/944/ОВППС.

засягат качеството на проследимостта. Липсата на взаимовръзка между системите за регистриране на данни за трансферите в рамките на ЕС и системите за регистриране на лицензите за износ също затруднява цялостното възстановяване на информацията за движенията.

- (44) Що се отнася до обмена на информация, първоначалното предложение на Комисията¹⁷ включваше конкретни разпоредби, докато съзаконодателят предпочете по-обща правила. Тези разпоредби се оказаха недостатъчни за постигането на преследваната цел. От една страна, държавите членки не проверяват систематично дали на заявителя е било отказано разрешение или то му е било отнето в други държави членки. От друга страна, проверките се извършват предимно в системата COARM въпреки малкия брой държави членки, които я използват за публикуване на уведомления за откази и отнемане на разрешения. В резултат на това 43 % от националните органи посочват, че вече са издавали разрешение за износ на износители за сделки, които по същество са същите като вече отказани от друга държава членка сделка.
- (45) И накрая, въпреки че постоянният ръст на европейския износ на огнестрелни оръжия не е бил засегнат от влизането в сила на Регламента, повечето износители считат, че времето, необходимо за обработването на заявленията, въпреки че е в съответствие с Регламента, продължава да бъде прекалено дълго. Свободата на действие, с която разполагат държавите членки по отношение на реда и условията за издаване на лицензи, води до разнородност, която е обект на единодушна критика от страна на специалистите, тъй като поражда допълнителни такси.

3.4. ЕФИКАСНОСТ

- (46) Макар икономическите оператори да считат, че разходите надвишават ползите, това впечатление не се основава на обективна оценка, а на усещане, което не е задължително свързано със самия Регламент¹⁸. Комисията не счита за доказано, че целите на Регламента са били постигнати с цената на неразумни разходи или трудности. Повечето от въведените с Регламента разходи са от административен характер и са свързани със задълженията за спазване на правилата и постигане на съответствие, което е пряко следствие от разнородността на практиките в различните държави. От своя страна публичните органи поемат разходите за контрол и прилагане (включително правоприлагане) на Регламента.

¹⁷ COM/2010/0273 final.

¹⁸ Такъв е случаят например с наложените от трети държави правила за транзит или с процедурите за износ, които щяха да съществуват дори и без регламент.

- (47) Въпреки че целта на първоначалното предложение на Комисията беше да се разрешат проблемите с административните разходи, дължащи се на разнообразните национални процедури и закони, оценката не успя да докаже положително въздействие на Регламента, в приетия от законодателя вид, по-специално поради непълнота по отношение на хармонизацията. Това е още по-тревожно предвид факта, че 76% от операторите са микропредприятия.
- (48) Поверителността и разпокъсаният характер на търговските данни или правителствената информация затрудняват извършването на подробен анализ на финансовото въздействие на Регламента. Ако икономическите оператори считат, че съотношението между разходите и ползите от Регламента е отрицателно, представителите на публичните органи, от своя страна, стигат до заключението, че балансът е леко положителен.

3.5. СЪГЛАСУВАНOST И ВЗАИМНО ДОПЪЛВАНЕ

- (49) Ако в началото съгласуваността на Регламента с различни други нормативни разпоредби беше гарантирана, и по-специално съответствието на определенията и приложното поле на Регламента с Директива 91/477/ЕИО, благодарение на което на различните понятия можеше да се придаде едно и също значение, тази съгласуваност пострада от промените в Директивата¹⁹, направени през май 2017 г., които съществено промениха нейното материално (категории забранени оръжия, изискване за маркиране на дезактивирани оръжия и предупредителните и акустичните оръжия, понятието „основен компонент“) и персонално приложно поле (колекционери, музеи).
- (50) Съществуват редица области на припокриване между Регламент (ЕС) № 258/2012 и Общия списък на оръжията съгласно Обща позиция 2008/944/ОВППС. Тълкуването на обхвата на тези припокривания варира между държавите, което възпрепятства еднаквото третиране на идентични по своето същество сделки. От друга страна, оценката потвърди добрата връзка с Митническия кодекс на ЕС.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПО-НАТАТЪШНИ СЪПЪКИ

- (51) Причините за съществуването на Регламента все още са валидни. Нестабилността на международната политическа обстановка в много части на

¹⁹ Директива (ЕС) 2017/853 от 17 май 2017 г., ОВ L 137, 24.5.2017 г.

света и необходимостта от укрепване на вътрешните правила на Европейския съюз представляват още по-сериозно основание за съществуването му, като целта е да се гарантира адекватен контрол върху търговията с оръжия за граждански цели към и от Европейския съюз. Макар че в повечето случаи отклоняването засяга военното оборудване, наличието на стабилни правила по отношение на оръжията за граждански цели остава от съществено значение поради наличието на „сиви зони“ и за да се избегне опасността използването на по-гъвкави процедури в свързана област да улесни отклоняването.

- (52) Оценката на Комисията обаче води до нееднозначни заключения относно прилагането на Регламент (ЕС) № 258/2012. Въпреки че той до голяма степен е постигнал заложените в него цели, продължават да са налице затруднения както поради неговата неяснота, така и поради сложната му връзка с други норми на европейското право.
- (53) Редовните обмени с националните органи, извършеното проучване и обществената консултация позволиха да се идентифицират идеи, които имат потенциала да отговорят на установените в хода на настоящия доклад предизвикателства.
- (54) Комисията възнамерява да поеме изцяло своите отговорности да подпомага държавите членки и да гарантира пълно прилагане на Регламента, включително, когато е целесъобразно, чрез официални обмени, ако анализът установи наличието на практики, които не са в съответствие с Регламента.
- (55) Като част от своята компетентност да приема делегирани актове Комисията може да предприеме действия за актуализиране на приложение 1 към Регламента и за адаптиране на таблицата за съответствие по отношение на категориите огнестрелни оръжия и кодовете по комбинираната номенклатура, за да се отчете преразглеждането на Директива 91/477/ЕИО (без да се засягат нито приложното поле, нито определенията на Регламента).
- (56) От друга страна, във възложената на външен изпълнител оценка се съдържат препоръки за редица полезни незаконодателни действия, насочени към подобряване на обмена на добри практики, разработване на насоки за изпълнение на Регламента и извличане на ползи от работата на Координационната група по износа на огнестрелни оръжия.
- (57) В областта на обмена на информация интерес представляват подобряването на системата COARM за свързания с Регламент (ЕС) № 258/2012 обмен и принципът на пряк достъп от страна на компетентните органи. Редът и условията за участието на митническите органи остават неясни независимо дали става въпрос за външен транзит в рамките на Европейския съюз, между службата за

митническо оформяне и изходното митническо учреждение или между митническо учреждение на въвеждане и службата за митническо оформяне.

- (58) В по-общ план, освен възможните разяснения, които трябва да се направят с цел подобряване на прилагането на Регламента, някои установени трудности предполагат извършване на преразглеждане в съответствие с принципите за „по-добро законотворчество“. При условие че има окончателни решения на Комисията — по целесъобразност след цялостна оценка на въздействието — става възможно да се очертаят варианти за размисъл.
- (59) От оценката става ясно, че съгласуваността на някои определения от Регламента с други законодателни разпоредби следва да бъде засилена („части“ и „основни компоненти“, „временен износ“, „дезактивирани огнестрелни оръжия“ и т.н.).
- (60) Редът и условията за опростените процедури биха могли да бъдат изяснени. Ако насоките се окажат недостатъчни, възможните варианти могат да включват по-специално насърчаване на използването на глобални разрешения или връзка със статута на одобрен икономически оператор за сигурност и безопасност.
- (61) За да се гарантира надежден анализ на риска, може да се обмисли съгласуване на методите за обработване на заявленията за издаване на лицензи за износ, по-специално чрез систематично правене на справка с регистрите за съдимост на държавите членки (а не само на държавата на подаване на заявлението).
- (62) За да се улеснят административните процедури, по примера на вътрешния режим на Директива 91/477/ЕИО относно огнестрелните оръжия, Комисията и държавите членки следва да обмислят цифровизирането на системата за подаване на заявления, което освен това би улеснило обмена на информация относно отказите, би позволило оперативната съвместимост на различните системи, както и събирането на надеждни статистически данни. Подобна оперативно съвместима цифрова система за управление на заявленията би могла също така да намали необходимостта да се предоставят преводи на документите, които вече са били обработени от компетентен орган на друга държава членка.
- (63) Въпросът за широкото прилагане на принципа на мълчаливото съгласие на третите държави на транзит (или на някои от тях) също би могъл да бъде поставен, доколкото това позволява да се съкрати времето за действията на износителите.
- (64) И накрая, би било полезно да се разяснят разпоредбите на Регламента в областта на вноса, за да може в съответствие с Протокола за огнестрелните оръжия внесените оръжия да бъдат подлагани на систематично и хармонизирано маркиране, така че да се позволи установяването на първата държава членка на вноса.

